

HOTĂRÂREA CURȚII

DIN 5 FEBRUARIE 1976¹

Conceria Daniele Bresciani împotriva Amministrazione Italiana delle Finanze (cerere pentru pronunțarea unei hotărâri preliminare, formulată de Tribunale di Genova)

Cauza 87/75

În cauza 87/75

având ca obiect o cerere adresată Curții, în temeiul articolului 177 din Tratatul CEE de către Tribunalul din Genova, pentru pronunțarea, în litigiul pendinte în fața acestei instanțe, între

CONCERIA DANIELE BRESCIANI a fraților M. și P. Bresciani

și

AMMINISTRAZIONE ITALIANA DELLE FINANZE

a unei hotărâri preliminare privind interpretarea articolului 13 din Tratatul CEE și a articolului 2 alineatul (1) din Convenția de asociere între Comunitatea Economică Europeană și statele africane și Madagascar asociate la Comunitate, semnată la Yaoundé la 20 iulie 1963, încheiată în numele Comunității de către Consiliu prin decizia sa din 5 noiembrie 1963 (JO 1964, p. 1430) și a articolului 2 alineatul (1) al Convenției de asociere semnată la Yaoundé la 29 iulie 1969 încheiată în numele Comunității de către Consiliu prin decizia sa din 29 septembrie 1970 (JO 1970, nr. L 282, p. 1).

CURTEA,

constituită din R. Lecourt, președinte, H. Kutscher și A. O'Keefe, președinți de cameră, A. M. Donner, J. Mertens de Wilmars, M. Sørensen și Mackenzie Stuart, judecători,

avocat general: A. Trabucchi

grefier: A. Van Houtte

pronunță prezenta

HOTĂRÂRE

1 întrucât prin ordonanța din 24 iulie 1975, primită la Curte la 4 august 1975, Tribunalul din Genova i-a adresat acesteia cinci întrebări privind interpretarea noțiunii de „taxe cu

---

¹ Limba de procedură: italiana.

efect echivalent cu cel al drepturilor vamale la import” conținută la articolul 13 alineatul (2) din Tratatul CEE și la articolul 2 alineatul (1) din Convenția semnată la Yaoundé la 20 iulie 1963 (JO 1964, p. 1430) și din Convenția semnată la Yaoundé la 29 iulie 1969 (JO 1970, nr. L 282, p.1);

2 întrucât din dosar reiese că reclamanta în acțiunea principală a importat în 1969 și 1970, în orice caz anterior intrării în vigoare a celei de-a doua Convenții de la Yaoundé, diverse loturi de piei brute de bovine din Franța și din Senegal, stat asociat Comunității în temeiul Convențiilor menționate, și a trebuit să plătească o taxă de inspecție veterinară la import;

3 întrucât acest drept a fost introdus de Italia ca taxă forfetară pentru a compensa cheltuielile pentru inspecția sanitară obligatorie a produselor importate de origine animală;

întrucât instanța națională precizează că produsele similare de origine națională nu sunt supuse aceluiași drept;

întrucât, cu toate acestea, în Italia, la abatorizarea animalelor, au loc inspecții veterinare pentru care sunt prelevate taxe de către autoritățile locale, inspecții al căror scop principal este de a constata dacă carnea este corespunzătoare pentru consum;

4 întrucât prin prima întrebare se dorește să se afle, în esență, dacă o obligație pecuniară impusă pentru motive de control sanitar obligatoriu al pieilor brute, la trecerea frontierei, constituie o taxă cu efect echivalent unui drept vamal la import, în sensul articolului 13 alineatul (2) din Tratatul CEE;

5 întrucât, astfel cum s-a stabilit în hotărârea Curții din 14 decembrie 1972 în cauza *SpA Marimex/Administrației italiene a finanțelor* (*Recueil* 1972, p. 1309), se consideră taxe cu efect echivalent drepturilor vamale obligațiile pecuniare impuse pentru controlul sanitar al produselor la trecerea frontierei, care sunt determinate în funcție de criterii proprii și care nu sunt comparabile cu criteriile folosite pentru a stabili obligațiile pecuniare impuse produselor naționale similare;

6 întrucât, instanța națională solicită să se țină seama de următoarele trei particularități;

în primul rând, faptul că taxa este proporțională cu cantitatea de mărfuri, și nu cu valoarea acestora, deosebește un drept de tipul celui în litigiu de taxele care intră în sfera de aplicare a interdicției de la articolul 13 din Tratatul CEE;

în al doilea rând, o obligație pecuniară de tipul celei în litigiu nu este decât contravaloarea solicitată persoanelor de drept privat care, pe cont propriu, importând produse de origine animală, au dat naștere prestării unui serviciu;

în al treilea rând, cu toate că este percepută în modalități și la momente diferite, taxa în cauză se percepe și pentru produsele similare de origine națională;

7 întrucât, în sensul articolului 9 din tratat, Comunitatea se întemeiază pe o uniune vamală care implică interzicerea între statele membre a drepturilor vamale și a „oricărui taxe cu efect echivalent”, precum și adoptarea unui tarif vamal comun în relațiile acestora cu țări terțe;

întrucât în sensul articolului 13 alineatul (2), taxele cu efect echivalent unor drepturi vamale la import, în vigoare între statele membre, sunt eliminate treptat de acestea în cursul perioadei de tranziție;

întrucât așezarea acestor articole la începutul părții rezervate fundamentelor Comunității este suficientă pentru a marca rolul lor fundamental pentru construirea pieței comune;

8 întrucât justificarea obligației de a elimina progresiv drepturile vamale se bazează pe faptul că obligațiile pecuniare, oricât de mici, aplicate mărfurilor care trec frontiera constituie un obstacol în calea circulației acestora;

întrucât obligația de a elimina treptat drepturile vamale este completată de obligația de a elimina taxele cu efect echivalent, pentru ca principiul fundamental al liberei circulații a mărfurilor în interiorul pieței comune să nu fie eludat prin obligații pecuniare de orice fel impuse de un stat membru;

9 întrucât folosirea acestor noțiuni complementare tinde, în comerțul dintre statele membre, să evite impunerea oricărei obligații pecuniare bazate pe trecerea frontierei de către mărfurile care circulă în interiorul Comunității;

întrucât, prin urmare o obligație pecuniară impusă în mod unilateral, indiferent de denumirea sau tehnica acesteia, care se aplică mărfurilor importate dintr-un alt stat membru la trecerea frontierei, constituie o taxă cu efect echivalent unui drept vamal;

întrucât, prin urmare, pentru evaluarea unei taxe de tipul celei în litigiu nu este important dacă aceasta este proporțională cu cantitatea mărfurilor importate, și nu cu valoarea acestora;

10 întrucât nici faptul că o taxă de tipul celei în litigiu este proporțională cu cheltuielile unui control sanitar efectuat în mod obligatoriu la intrarea mărfurilor, nu afectează aprecierea efectului acestei taxe asupra liberei circulații a mărfurilor;

întrucât într-adevăr, activitatea administrativă a statului destinată să mențină un regim de control sanitar în interesul general nu poate fi considerată un serviciu făcut importatorului care să poată justifica perceperea contravalorii unei obligații pecuniare;

întrucât, prin urmare, dacă la sfârșitul perioadei de tranziție controalele sanitare sunt încă justificate, costurile ocazionate de acestea trebuie să fie suportate de colectivitatea publică care beneficiază, în ansamblul său, de libera circulație a mărfurilor comunitare;

11 întrucât nu este important faptul că prin intermediul altor taxe se aplică o obligație similară producției interne, dacă aceste taxe și dreptul în cauză nu sunt percepute după criterii identice și nici într-un stadiu de producție similar, astfel încât să poată fi considerate ca făcând parte dintr-un regim de redevențe interne care se aplică sistematic și în același mod produselor naționale și produselor importate;

12 întrucât prin a doua întrebare se dorește să se afle dacă articolul 13 alineatul (2) avea efect direct la 31 decembrie 1969, dată la care s-a încheiat perioada de tranziție, sau la 1 iulie 1968, dată la care au fost eliminate drepturile vamale în cadrul Comunității ;

13 sub rezerva eventualelor dispoziții specifice, acest efect s-a produs de la încheierea perioadei de tranziție, adică 1 ianuarie 1970;

întrucât, în fapt, Decizia Consiliului din 26 iulie 1966 privind eliminarea drepturilor vamale în paralel cu punerea în aplicare a tarifului vamal comun la 1 iulie 1968 (JO, p. 2971) se bazează pe conceptul unei accelerări selective a acțiunilor care ar trebui, în ansamblu, să fie finalizate până la încheierea perioadei de tranziție;

întrucât în aceste condiții, decizia respectivă nu se aplică decât măsurilor vizate în mod expres, adică drepturilor vamale propriu-zise și restricțiilor cantitative;

14 întrucât este necesar, prin urmare, să se răspundă că efectul direct al articolului 13 alineatul (2) nu poate fi invocat decât de la 1 ianuarie 1970;

15 întrucât, prin a treia întrebare se dorește să se afle dacă noțiunea de taxă cu efect echivalent are aceeași sferă de aplicare la articolul 2 alineatul (1) din Convenția de la Yaoundé din 1963 și din Convenția de la Yaoundé din 1969 ca la articolul 13 alineatul (2) din tratat;

întrucât prin a patra întrebare se dorește să se afle dacă articolul 2 alineatul (1) din Convenția de la Yaoundé din 1963 are aplicabilitate imediată, astfel încât să confere „resortisanților” comunitari un drept subiectiv de a nu plăti unui stat membru o taxă cu efect echivalent drepturilor vamale, drept pe care instanțele naționale trebuie să îl protejeze.

întrucât aceste întrebări sunt corelate, este necesar să fie conexe în scopul unui răspuns;

16 întrucât este necesar să se examineze în primul rând dacă articolul 2 alineatul (1) din Convenția de la Yaoundé din 1963 le conferă justițiabililor din Comunitate dreptul de a se prevala de acesta în justiție, cu scopul de a contesta perceperea unei redevențe naționale;

întrucât, în acest scop, este necesar să se aibă în vedere în același timp spiritul, cadrul general și formularea Convenției și a dispoziției vizate;

17 întrucât în temeiul părții a patra din Tratatul CEE anumite țări și teritorii de peste mări, care au relații speciale cu patru dintre cele șase state membre fondatoare, au fost asociate la Comunitate;

întrucât în temeiul acestor legături economice și politice speciale asocierea ar trebui, în sensul articolului 131 din Tratatul CEE, să permită promovarea intereselor și a prosperității locuitorilor acestor țări și teritorii, astfel încât aceștia să conducă la dezvoltarea economică, socială și culturală la care aspiră;

întrucât Convenția de punere în aplicare referitoare la asocierea țărilor și teritoriilor de peste mări la Comunitate, anexată la tratat, a fost încheiată pentru o durată de cinci ani;

18 întrucât la sfârșitul acestei perioade, având în vedere faptul că mai multe dintre aceste țări și teritorii au evoluat spre independența politică, a fost încheiată Convenția de la Yaoundé pentru a menține asocierea între unele dintre aceste state independente africane și Madagascar și Comunitatea Economică Europeană;

întrucât aceasta a fost încheiată nu doar în numele statelor membre, ci și în numele Comunității și care, în consecință, își asumă obligații, în temeiul articolului 228;

19 întrucât în ceea ce privește drepturile vamale și taxele cu efect echivalent, articolul 2 alineatul (1) din Convenția din 1963 prevede că „produsele originare din statele asociate beneficiază la importul în statele membre de eliminarea progresivă a drepturilor vamale și a taxelor cu efect echivalent acestor drepturi care se aplică între statele membre, în conformitate cu dispozițiile articolelor 12, 13, 14, 15 și 17 din tratat și cu deciziile adoptate sau care urmează să fie adoptate pentru accelerarea ritmului de realizare a obiectivelor tratatului”;

întrucât alineatul (5) al acestui articol prevede că „la cererea unui stat asociat au loc consultări în cadrul Consiliului de asociere cu privire la condițiile de aplicare ale prezentului articol”;

20 pe de altă parte, articolul 3 alineatul (2) limitează obligația statelor asociate de a elimina drepturile vamale și taxele cu efect echivalent, prevăzând că: „fiecare stat asociat poate menține sau stabili drepturi vamale și taxe cu efect echivalent acestor drepturi care răspund necesităților dezvoltării și industrializării lor sau care au ca scop alimentarea bugetului”;

21 întrucât articolul 61 din Convenție prevede că statele membre și Comunitatea își asumă angajamentele prevăzute la articolele 2, 5 și 11 chiar și cu privire la statele asociate care, pe baza obligațiilor internaționale aplicabile la data intrării în vigoare a Tratatului CEE și supuse aplicării unui regim vamal special, consideră că nu-i pot asigura Comunității reciprocitatea prevăzută la articolul 3 alineatul (2) din Convenție;

22 întrucât din aceste dispoziții rezultă că încheierea Convenției nu a fost realizată pentru a asigura egalitatea între obligațiile asumate de Comunitate față de statele asociate, ci

pentru a promova dezvoltarea acestora, în conformitate cu obiectivul primei Convenții anexate la tratat;

23 întrucât acest dezechilibru în obligațiile asumate de Comunitate față de statele asociate, inerent caracterului specific al Convenției, nu este obstacol în calea recunoașterii de către Comunitate a efectului direct al unora dintre dispozițiile acesteia;

24 întrucât din dispoziția conform căreia consultările cu privire la condițiile de aplicare a articolului 2 din Convenție au loc numai la cererea unui stat asociat, rezultă că eliminarea taxelor cu efect echivalent trebuie, din partea Comunității, să se facă automat;

25 întrucât făcând trimitere în mod expres la articolul 13 din tratat, Comunitatea și-a asumat la articolul 2 alineatul (1) din Convenție o obligație de același tip și cu aceeași sferă de aplicare față de statele asociate, de a elimina taxele cu efect echivalent, obligație pe care statele membre și-au asumat-o în tratat;

întrucât această obligație este precisă și nefiind supusă niciunei rezerve implicite sau explicite din partea Comunității, ea poate conferi justițiabililor dreptul de a se prevala de aceasta în justiție, de la 1 ianuarie 1970;

26 întrucât este necesar, în consecință, să se răspundă instanței naționale că articolul 2 alineatul (1) din Convenția de la Yaoundé din 1963 le conferă justițiabililor, de la 1 ianuarie 1970, dreptul de a nu plăti unui stat membru o taxă cu efect echivalent drepturilor vamale, drept pe care instanțele naționale din Comunitate trebuie să îl protejeze;

27 întrucât prin ultima întrebare se dorește să se afle dacă interdicția de a percepe taxe cu efect echivalent impusă statelor membre prin cele două Convenții de la Yaoundé s-a aplicat fără întrerupere de la 1 ianuarie 1970;

28 întrucât articolul 59 din Convenția din 1963 prevede că aceasta este încheiată pentru o durată de cinci ani de la data intrării sale în vigoare;

întrucât articolul 60 prevede că părțile contractante examinează dispozițiile care ar putea fi prevăzute pentru o nouă perioadă, Consiliul de asociere luând eventual măsurile tranzitorii necesare până la intrarea în vigoare a noii convenții;

29 întrucât prima convenție de asociere, care a expirat la 30 mai 1969, înainte ca noua convenție să fi fost adoptată, a fost prelungită de către Consiliul de asociere de două ori, pentru a se asigura continuitatea;

întrucât aceste decizii au fost adoptate de Consiliul de asociere în temeiul atribuțiilor conferite acestuia prin convenție, trebuie să se concluzioneze că obligațiile impuse statelor membre prin prima convenție au continuat fără întrerupere până la intrarea în vigoare a celei de-a doua convenții;

Cu privire la cheltuielile de judecată

30 Întrucât cheltuielile efectuate de Comisia Comunităților Europene, care a prezentat observații Curții, nu pot face obiectul unei rambursări;

întrucât procedura are, în raport cu părțile în acțiunea principală, un caracter incidental față de procedura în fața instanței naționale, este de competența acestei instanțe să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată;

pentru aceste motive,

CURTEA,

pronunțându-se cu privire la întrebările care i-au fost adresate de Tribunalul din Genova, hotărăște:

(1) O obligație pecuniară impusă în mod unilateral, indiferent de denumirea sau tehnica acesteia, care se aplică mărfurilor importate dintr-un alt stat membru la trecerea frontierei, constituie o taxă cu efect echivalent unui drept vamal.

(2) Efectul direct al articolului 13 alineatul (2) din tratat nu poate fi invocat decât de la 1 ianuarie 1970.

(3) Articolul 2 alineatul (1) din Convenția semnată la Yaoundé la 20 iulie 1963 le conferă justițiabililor, de la 1 ianuarie 1970, dreptul de a nu plăti unui stat membru o taxă cu efect echivalent drepturilor vamale, drept pe care instanțele naționale din Comunitate trebuie să îl protejeze.

(4) Obligațiile impuse statelor membre prin Convenția de la Yaoundé din 1963 au continuat fără întrerupere până la intrarea în vigoare a Convenției semnate la Yaoundé la 29 iulie 1969.

Lecourt

Kutscher

O'Keefe

Donner

Mertens de Wilmars

Sørensen

Mackenzie Stuart

Pronunțată în ședință publică la Luxemburg, la 5 februarie 1976.

Grefier
A. Van Houtte

Președinte
R. Lecourt